

© TUOMO HANNINEN

■ Paula Siimes on Alli Jukola.

TEATTERI

Pilvenreunan Alli

Seitsemän veljeksien äiti muistelee mennyttä elämäänsä. Vähäverisesti.

Kansalliskirjailijamme **Aleksis Kivi** sivuuttaa naiset pahemman kerran *Seitsemässä veljeksessä*. **Riina Katajavuori**, 46, korjaa puutteen klassikkoromaanin hausassa päivitysteoksessaan *Wenla Männistö* (Tammi, 2014). Siinä naiset ovat yhtä eläväisiä

kuin Kiven miehet. He nauttivat elämästä ja tekevät virheitä. Tunnonvaivoja tuntematta.

Kansallisteatterin Willensaunan näyttämölle teoksen dramatisoineet **Taina West** ja **Mika Myllyaho** päästävät ääneen yhden Katajavuoren kirjan naisista, Alli Jukolan, veljesten äidin.

Alli Jukola on jo kuollut, hän arvioi ratkaisujaan ja katselee poikiensa edesottamuksia pilvenreunalta.

Äitiys ei ollut Allille missio. Yksinhuoltajaäidillä on lapsia kolmelta eri mieheltä, ”niitä vain syntyi”. Seitsemästä pojasta kaksi on Allin kolmannen miehen Benin edellisestä avioliitosta. Alli otti Lowrin ja Timin omikseen, kun poikien brittiäiti menehtyi huumeiden yliannostukseen. Eppu on Allin ja Benin, didgeridoon soittajan, yhteinen poika.

Simpaa taas syntyi yhden

yön suhteesta afrikkalaiseen Tumeloon.

Allin miehistä ensimmäinen, Juho Jukola, äänisuunnittelija ja Jusan, Tommin ja Aapon isä, asuu myös taivaassa. Joskus Alli ja Juho laulavat siellä yhdessä.

Jukolat, Männistöt ja Seunalat asuvat Helsingin Kumpulassa, vasemmistovihreiden kehdoissa. Allin pojat ovat aika lailla hunsvotteja. Ajavat känissä, varastavat kaljaa, ottavat pikavippejä ja ovat monella tapaa epäkorrekkeja. Kumpulan todellisuus antaa heille jatkuvasti aihetta irvailuun.

Taivaassakin Allin on vaikea päästää irti pojistaan. Pojat tarvitsisivat edelleen äitiään.

Allia esittää **Paula Siimes**. Monologi kestää tunnin.

Siimeksen tyyli on alusta loppuun lakoninen. Mitäs sitä taivaassa elämöimään, kun se mikä on eletty on eletty eikä paluuta ole. Teksti antaisi mahdollisuuksia repäisevämpään esitykseen. Eleettömyys puuduttaa. Eikö rouva Jukola kykenäkään olemaan läsnä?

Siimes on sympaattinen, mutta sympaattisuus ei riitä tekemään Allista lihallista naista. ■

RIITTA KYLÄNPÄÄ

Alli Jukolan tarina Kansallisteatterin Willensaunassa 31.10. asti.

ELOKUVA

Julkisuus ja sen kipeys

Dokumentti blogeista ja identiteetistä.

Blogi on verkkoajan median muoto, jossa yksityinen ja yleinen yhdistyvät. Sisältö voi olla mitä vain. Oikeastaan blogi on kerrontatapa: nimi tulee sanoista web ja log, eli kyseessä on kirjaimellisesti verkkopäiväkirja.

Mina Laamon dokumentti-elokuva *Matka minuksi* kertoo kolmesta nuoresta naisesta,

joita yhdistävät hyvin erilaiset verkkopäiväkirjat. **Juulialla** on on muotiblogi, yksi Suomen suosituimmista. Silti 23-vuotias Juulia on aika yksinäinen. Hän tekee blogiaan yleensä äitinsä kanssa. **Elli** kertoi anoreksiastaan maailmalle rehellisesti ja itseinholla mässäillen. Nyt asioiden julkistaminen blogissa harmittaa. **Laura** puo-

© PIIRKANMAAN ELOKUVAKESKUS

■ Juulia pitää muotiblogia.

MUOTOILUTÄRPIT

Lisää viljelytavaraa

► Kasvien hoito on harrastuksista muodikkaimpia, mikä ei ole jäänyt huomaamatta kodintavararyityksiltä. Tänä keväänä apajille liittyy Luhta Home, joka tuo kertarysäyksellä markkinoille valikoiman ruukkuja, kasvatuspussukoita, teräslankakoreja ja ampeleita. Kaikista näyttävimpiä ovat kaksi pyöreää kasvihyllyä, joissa kukkapurkit paistattelevat kuin maailmanpyörässä.

Voittoisat kylmentäjät

► Pikaviilentäviä juoma-astioita on kodeissa siellä täällä, mutta kippojen ulkomuoto on ollut sivuseikka.

Asiaan teki alkukeväällä kansainvälisen Red Dot -palkinnon arvoisen muutoksen helsinkiläinen Magisso astiaparillaan Cool-Id. Keraaminen tuoppi ja snapsilasi jäähtyvät kylmässä vedessä minuutissa alle puoleen ympäröivän huoneen lämpöasteista ja pysyvät lupauksen mukaan kylminä tuntikausia. Tumma-kylkiset kupposet voi nimikoida taululiidulla.

Lindforsin lölyt

► Saunayritys Sawo esitteli maaliskuun lopulla suunnittelija

Stefan Lindforsin uudet liekki-kuvioiset kiuasmallit. Niitä kehaistaan perinteistä kiuasta turvallisemmiksi, koska kivien ollessa löylykuumia kylkien lämpö säilyy kohtuullisena. Sawo Dragonfire -sarja lisääntyy kesää kohden seinäpaneelleilla ja saunatekstiileillä. Lindfors on kertonut kiinnostuneensa saunasuunnittelusta vuonna 2013, jolloin hän poltti vahingossa ystävänsä saunan. ■

MINNA KONTKANEN

KUVAT © VALMISTAJIEN

lestaan on käsitelty ahdistustaan maailman tilasta ja etenkin terveellisestä ravinnosta, johon hän suhtautuu hyvin neuroottisesti.

Laamon elokuvaa katsoessa tuntuu ensin, että kolmella tarinalla on kovin vähän yhteistä. Hiljalleen teema kiteytyy. Blogi on identiteettityökalu, se on tapa jäsentää kaoottista maailmaa ja olla minä. Dokumenttielokuvaan suostuminen ja blogin tekeminen ovat yksitoisuudesta luopumista.

Näitä motiiveja Laamon hienovarainen ja hidasliikkeinen

elokuva ei ääneen avaa, mutta sen johtopäätös on ilmeinen: blogin pitäminen ja maailmalle avautuminen on itsekontrollin keino hyvässä ja pahassa. Verkkokulttuuria enemmän *Matka minuksi* käsittelee kasvukipuja. Itsensä löytämisen kuvauksena se ei ole mestarillinen, mutta sen arvo tämän ajan nuorten aikuisten ajattelutapojen talenteena saattaa osoittautua arvaamattomaksi. ■

KALLE KINNUNEN

★★★☆☆

Matka minuksi elokuvateattereissa.

JARMO RAIVIO
Kirjoittaja on
Suomen Kuvalehden
toimituspäällikkö.

MEDIA

Puurokielen sanakirja

Suomessa on suorastaan ilahduttava määrä rumia sanoja. Eräs varsin runsaasti käytetty ruma sana alkaa v-kirjaimella, eräs toinen taas p-kirjaimella. Onpa suomen kielessä jopa r-kirjaimellakin alkava ruma sana.

Kielemme tällä hetkellä kaikkein rumin sana alkaa kuitenkin t-kirjaimella.

Se on tilannekuva.

Tilannekuva nousi näiden vaalien muotisanaksi, eikä valitettavasti näytä siltä, että sen hokeminen nyt lakkaa vaikka äänet on jo ynnätty ja kansanedustajat valittu. Sen pitäisi olla yhteinen tai jaettu, sen on ehdottomasti oltava kunnossa, mutta valitettavasti se uhkaa nyt jäädä sumeaksi. En uskalla edes ajatella vaihtoehtoa, että se olisi aivan kokonaan väärä.

LYHYT SANASALAPOLIISITYÖ paljastaa, että tilannekuva lähti vaalikampanjan aikana leviämään koomuksen fraasivalikoimasta. Erityisen antaumuksellisesti sitä viljeli pääministeri **Alexander Stubb**.

Hyvin sujuvasti sana hyppäsi kuitenkin myös toimitustajien käyttöön, tilannekuvan sumeutta valittelivat pääkirjoitustoimittajat ja jaetun tilannekuvan perään kyselivät radiojuontajat.

KUMMALLISTA NIUHOTUSTA, mitä vikaa tilannekuva-sanassa muka on? Sitä käytettiin jo railakkaalla 1980-luvulla, tosin silloin kuvailemaan vaikkapa perhealbumin otosta, jossa lapsi esimerkiksi potkaisee palloa eikä vain istu paikallaan. Armeijan käyneet todennäköisesti muistavat, että tilannekuva on säilyttävä, vaikka makaisi poteron pohjalla ja hiekkaa olisi juuri mennyt silmään.

Kokeillaan sanaa käytännössä: vaalien jälkeen tarvitaan jaettu tilannekuva siitä, että kestävyysvaje aikaansaa sopeuttamistarpeen.

Tilannekuva on uusi lisäys nopeasti kasvavaan puurokielen sanakirjaan, joka on suosittu erityisesti talouspolitiikasta puhuttaessa. Ja mitä hankalampi taloudellinen tilanne, sitä epäselvemmin siitä kannattaa puhua.

Miksi siis ottaa riski ja sanoa suoraan, että meidän on oltava samaa mieltä siitä, missä kunnossa Suomen talous on. Paljon turvallisempaa todeta valtioviisaasti, että tarvitsemme jaetun tilannekuvan tulevaisuuden haasteista. ■